

de vanligaste frågorna

Vad händer med min pension?

Du får ett fribrev per 31.12.2004. Sen tjäna ihop pensionskonto enligt nya systemet. Pensionsbeloppet stiger ju längre man jobbar. Det kommer att ta tid innan alla får fribrevet

Vad blir min avgångsålder?

Om du hör till dem som har rätt att gå i pension vid 60 års ålder, så behåller du den rätten, utan att straffas med avdrag. Däremot kan du belönas med högre pension om du väljer att arbeta vidare.

Hur kan jag påverka min pensionsålder?

Efter pensionsreformen kan du fritt välja din pensionsålder mellan 63 och 68. Du kan gå i förtida pension redan vid 62, men då sjunker pensionsbeloppet successivt under det första pensionsåret med totalt 7,2 procent.

För mera information surfa till www.vel.fi eller www.statskontoret.fi. Du kan också ringa Statskontoret på (09) 772 5284. Naturligtvis betjänar vi dig också på FSL:s kansli (09) 15021. Telefonnumren på FSL:s kansli byts ut under våren. Det nya växelnumret blir 020 7489 400. Aktuell information på www.fsl.fi.

Finlands Svenska Lärarförbund

Järnvägsmannagatan 6
00520 Helsingfors
(09) 15021

fr.o.m. våren 2005: 020 7489 400 www.fsl.fi

Publicerad i augusti 2004 av Finlands svenska lärarförbund. Källa: www.vel.fi

pensionsreformen 2005

Lärarna sorterar i allmänhet under statens pensionsystem. De stora ändringar i lagen om statens pensioner (StPL) som träder i kraft från och med 1 januari 2005 följer den tidigare pensionsreformen inom privata sektorn. Kort sagt går reformen ut på att arbetstagarna ska jobba högre upp i åren. Ur statens synvinkel handlar det om att kompensera för flera pensionärer. Ingen tvingas dock pensionera sig senare än de nu har blivit lovade.

De viktigaste skillnaderna

Efter pensionsreformen kommer sätten att beräkna pensionerna att vara likadana inom den offentliga sektorn (lagen om statens pensioner StPL och kommunala pensionslagen KTAPL) och privata sektorn (APL). Alla lärare hör således till motsvarande pensionsystem oberoende av arbetsplats.

Pensionsåldern ändras egentligen inte. Om du däremot väljer att stanna i arbetslivet längre förbättrar du din pension.

Åldern då man tjänar in sin pension utvidgas också. Från och med 2005 tjänas pension in för arbete som görs mellan 18 och 68 års ålder. Pension tjänas dock inte retroaktivt.

Beräkningen av pensionen ändras så att årsinkomsten från 18 års ålder och framåt påverkar den slutliga pensionen. Pensionen räknas på basis av inkomster och intjäningsprocenten för varje år. Tidigare hade de sista 10 åren i arbetslivet störst betydelse.

Samordningen av pensioner slopas. Detta betyder att den gräns på 60 till 66 procent för intjäningen av pension som funnits nu slopas. Därför samordnas pensionerna i slutet av år 2004 då beloppet på den dittills intjänade pensionen beräknas.

Efter att den dittills intjänade pensionen har räknats ut, fortsätter den anställda att tjäna in pension enligt det nya systemet.

Information om den dittills intjänade pensionen skickas därefter ut till alla arbetstagare i ett så kallat fribrev. Det kommer att ta många år innan alla har fått sina fribrev. Personer med få år kvar till pensionen står först i tur.

Efter årsskiftet tjänar således alla in pension enligt det nya systemet. Då det blir dags för pension så läggs den pensionen till pensionen i fribrevet.

Kraven på slutkarens och kontinuitet som funnits i anslutning till statens pensioner slopas. Från och med 1.1.2005 skall de inkomster som omfattas av statens pensionslag vara minst 6 000 euro per år.

Från och med år 2005 görs indexjusteringarna med en lönekoeficient där det viktade löneindexet är 80 procent och

det viktade konsumentprisindexet 20 procent (tidigare var bäge 50 procent).

Även livslängdscoefficienten är ny. Med den bereder man sig på en förväntad ökad livslängd och de stora åldersklassernas pensionering. Pensionspengarna ska helt enkelt räcka till flera pensionärer och ju flera pensionärer, desto mindre pension. Livslängdscoefficienten påverkar ålderspensionerna med början år 2010.

För arbete som utförs under pensionen intjänas ny pension.

De olika indexen och coefficienterna finns till för att justera pensionsnivån så att pengarna räcker.

Vid vilken ålder i pension?

Från och med år 2005 kan man efter eget val gå i pension vid 63–68 års ålder.

Pensionsåldrarna som valts innan pensionsreformen förblir gällande även efter år 2005. De som har fått rätt att gå i pension vid 60 års ålder har således kvar den rätten.

Anställda behåller sin yrkesbaserade särskilda pensionsålder om de med början från år 2005 har minst

6000 euro per år i inkomst, som omfattas av statens pensionslag .

Villkoren för att få ålderspension förblir till slutet av år 2004 så som de är nu.

Från och med början av år 2005 har även de som valt en lägre pensionsålder i motsats till hur det är nu, möjlighet att få deltidspension.

Intjäningen av pension

Intjäningen av StPL-pension börjar vi 18 års ålder (tidigare 23 år).

Pension intjänas på inkomsterna under vart och ett år under olika åldrar som följer:

18 - 52 åringar: 1,5 %

53 - 62 åringar: 1,9 %

63 - 68 åringar: 4,5 %

Om en person omfattas av en intjäning på 2,0 procent före år 2005 bibehålls den även i fortsättningen.

För arbete som utförs under delinvalidpensionering intjänas pension på samma sätt som för annat arbete.

Intjäningen för återstående tid är vid invalidpension och rehabiliteringsstöd 1,5 procent till 50 års ålder och 1,3 procent i åldern 50 - 63 år.

För arbete som utförs under pensionen intjänas ny ålderspension på 1,5 procent per år.

Om en statstjänsteman arbetar under sin ålderspension intjänas en pension på 1,5 procent per år.

Oavlönade perioder

Pension intjänas också under oavlönade perioder.

Efter att pensionsreformen trätt i kraft intjänas pension från oavlönade perioder på basis av den inkomst eller arbetsinkomst som utgör grund för betalda förmåner.

Pensionen intjänas som följer:

100 procent för perioder för särskild moderskapsledighet, moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning samt för oavlönade vårdledigheter efter dessa sammanlagt för högst 12 månader.

75 procent av till inkomsten relaterad arbetslöshetspenning eller alternativa ersättningar.

65 procent av till andra inkomstrelaterade dagpenningstider, så som sjukdagpenningen.

Dessutom betalar staten pension som intjänas för studietid och vårdledighet för vård av barn under tre år.

Intjäningsprocenten för oavlönade perioder är 1,5 procent.

Pensionsförsäkringsavgifterna

Både löntagarna och arbetsgivarna betalar pensionsförsäkringsavgifter.

År 2004 är pensionsförsäkringsavgiften enligt lagen om statens pensioner 18,9 procent för en arbetsgivare med högst 50 anställda. Arbetsgivaravgiften för över 50 anställda beräknas från fall till fall. År 2004 är löntagarnas pensionsavgift 4,6 procent.

I och med pensionsreformen höjs löntagarnas pensionsavgift från 53 års ålder 19/15-faldigt dvs. pensionsavgiften på 4,6 procent år 2004 skulle förhöjd vara ca 5,8 procent.

Pensionen genom livet

